

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายและและมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ โครงสร้างของกลุ่มออมทรัพย์ที่จะที่ ประสบผลสำเร็จและกลุ่มออมทรัพย์ที่ควรปรับปรุง เพื่อศึกษาถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่ม ออมทรัพย์ และเพื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อกลุ่มออมทรัพย์และปัญหาอุปสรรค กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย สมาชิกบ้านสันตันม่วงใต้และ บ้านป่าสา กลุ่มละ 100 คน รวม 200 คน คณะกรรมการบ้านสันตันม่วงใต้ 10 คน คณะกรรมการ กลุ่มบ้านป่าสา 13 คน เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอคอกอยสะแก และอำเภอสารภี อำเภอ ละ 1 คน รวม 2 คน และเจ้าหน้าที่ธนาคารออมสิน สาขาสันกำแพงและสาขาสารภี สาขาละ 1 คน รวม 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ 1 ชุด แบบสอบถามสมาชิก 1 ชุด และแบบสอบถาม องค์กรภาครัฐที่ให้การสนับสนุน 1 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติข้อมูลเชิงบรรยายและเชิง พรรณานำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกบ้านสันตันม่วงใต้ และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์กลุ่มบ้านป่าสา พบว่า สมาชิกบ้านสันตันม่วงใต้ส่วนใหญ่และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์กลุ่มบ้านป่าสา ส่วนใหญ่ เป็น เพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 – 55 ปี สมรสแล้ว มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ประกอบอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ อยู่ในระหว่าง 2,500 -5,000 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย อยู่ใน ช่วง 2,500-5,000 บาทต่อเดือน และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก ระหว่าง 4-6 ปี

ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการบ้านสันตันม่วงใต้ จำนวน 10 คนและคณะกรรมการบ้านป่า สา จำนวน 13 คน จำนวนทั้งหมด 23 คน พบว่า คณะกรรมการบ้านสันตันม่วงใต้ส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย อายุระหว่าง 50 -60 ปี สมรสแล้วมีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว มีรายได้ 7,501-10,000 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่าย 5,000- 7,500 บาทต่อเดือน สถานภาพ สังคมเป็นลูกบ้าน ดำรงตำแหน่งมาแล้ว 4-5 ปี ไม่มีตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

สำหรับคณะกรรมการบ้านป่าสา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีอายุน้อยกว่า 50 ปี สมรสแล้ว มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้มากกว่า 10,001 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่าย ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน มีสถานภาพสังคมลูกบ้าน ดำรงตำแหน่งมาเกิน 5 ปี ไม่มีตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ในจังหวัดเชียงใหม่

ผลจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสามารถกำหนดปัจจัยที่สำคัญที่มีผลทำให้เกิดความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์ โดยแยกเป็น 3 ปัจจัยที่สำคัญ ดังนี้

ปัจจัยด้านสมาชิก ในการศึกษาครั้งนี้ ได้พิจารณาใน 5 ประเด็น ประกอบด้วย ระดับการศึกษา การใช้บริการ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ การมีส่วนร่วม และสิ่งที่ต้องการของสมาชิกหรือปัญหาและอุปสรรค พบว่า

ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ พบว่า สมาชิกบ้านสันตันม่วงได้ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83 และสมาชิกบ้านป่าสา ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 67

โดยสรุประดับการศึกษาระดับการศึกษาของสมาชิกบ้านสันตันม่วงได้และบ้านป่าสา ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาไม่ปฏิบัติตามสมมุติฐานสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จมีการศึกษาในระดับสูงกว่าสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ของสมาชิกบ้านสันตันม่วงได้ พบว่า ตอบถูกมากที่สุดข้อในข้อ 1 “วัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อส่งเสริมสมาชิกของตนเองเอาไว้ในทางมั่นคงและได้รับผลประโยชน์ตามสมควร” ข้อ 2 “วัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อจัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิก” และข้อ 3 “วัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือตนเองในหมู่สมาชิก” และตอบผิดมากที่สุดข้อในข้อ 11 “สมาชิกที่ขอกู้เงิน 10,000 บาท โดยมีเงินออมสัจจะ 20,000 บาท จะต้องมียุคคลค่าประกันอีก 2 คน”

ส่วนการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ของสมาชิกบ้านป่าสา พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ตอบถูกมากที่สุดข้อในข้อ 1 “วัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ โดยการประหยัดและออมเพื่อให้เกิดทุน” และข้อ 2 “วัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาคน โดยให้การศึกษาอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง สมาชิกและยึดหลักคุณธรรม

5 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความเห็นอกเห็นใจ และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน” คิดเป็นร้อยละ 100 และรองลงมาคือ ข้อ 3 “วัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาสังคม โดยให้เกิดความสามัคคี การทำงานร่วมกัน เป็นประชาธิปไตย ทำงานในระบบกลุ่ม” และตอบผิดมากที่สุดข้อ 10 “ฝากเงินสัจจะ 20 บาทต่อเดือน กู้ได้วงเงิน 2,000 บาท ฝากเงินสัจจะ 50 บาทต่อเดือน กู้ได้วงเงิน 3,000 บาท ฝากเงินสัจจะ 100 บาทต่อเดือน กู้ได้วงเงิน 5,000 บาท”

โดยสรุป สมาชิกบ้านสันต้นม่วงใต้ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.75 สูงกว่าสมาชิกกลุ่มบ้านป่าสา ที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0.62 เป็นไปตามสมมุติฐานสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์มากกว่าสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

การใช้บริการการกู้ยืมเงินสมาชิกบ้านป่าสาเคยกู้ยืมเงินจากกลุ่มออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 60 มากกว่าบ้านสันต้นม่วงใต้ และทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่กู้ยืมจำนวน 1 ครั้ง จำนวนเงินที่กู้ยืมอยู่ระหว่าง 10,000 – 25,000 บาท วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่อการค้าขาย และสมาชิกบ้านสันต้นม่วงใต้ มีการใช้บริการจำนวนครั้งการฝากเงินสัจจะต่อเดือน มากกว่าสมาชิกบ้านป่าสา คิดเป็นร้อยละ 96 และร้อยละ 91 ตามลำดับ เนื่องจากมีการฝากเงินที่สม่ำเสมอ เป็นสิ่งที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม และการถอนเงินสัจจะโดยเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 1 ครั้ง สมาชิกบ้านสันต้นม่วงใต้ และบ้านป่าสา คิดเป็นร้อยละ 17 และ ร้อยละ 2 ตามลำดับ การถอนเงินฝากสัจจะจำนวนมากกว่า 1 ครั้งนั้นเป็นการผิดข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์เป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เพราะฉะนั้น การถอนบ่อยครั้งไม่ควรกระทำส่วนการที่สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ นั้น ทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรมกลุ่ม

สรุปไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จมีการใช้บริการกับกลุ่มออมทรัพย์มากกว่าสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

การมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่า สมาชิกบ้านสันต้นม่วงใต้ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมการใช้สิทธิออกเสียงลงมติต่างๆ ในที่ประชุม ในระดับปานกลาง มีระดับการมีส่วนร่วมในกลุ่มออมทรัพย์ในระดับมาก สำหรับสมาชิกบ้านป่าสาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมการใช้สิทธิออกเสียงลงมติต่างๆ ในที่ประชุม ในระดับปานกลาง มีระดับการมีส่วนร่วมในกลุ่มออมทรัพย์ในระดับน้อย

โดยสรุป สมาชิกบ้านสันต้นม่วงใต้ มีส่วนร่วมของสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.26 สูงกว่าสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์กลุ่มบ้านป่าสา ที่มีคะแนน

เฉลี่ยเท่ากับ 1.91 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จมีส่วนร่วมในระดับมากกว่าสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ในการศึกษาครั้งนี้ ได้พิจารณาใน 4 ประเด็น ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ การปฏิบัติงาน และบริหารกลุ่มออมทรัพย์ พบว่า

ระดับการศึกษาของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ พบว่า คณะกรรมการบ้านสันตน์ม่วงใต้ ส่วนใหญ่จบการศึกษาประถมศึกษาจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80 สำหรับคณะกรรมการบ้านป่าสา พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาประถมศึกษาจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8

สรุประดับการศึกษาระดับการศึกษาของคณะกรรมการบ้านสันตน์ม่วงใต้และบ้านป่าสา ส่วนใหญ่ มีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานคณะกรรมการส่วนใหญ่ของกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จมีการศึกษาในระดับสูงกว่าคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ของคณะกรรมการบ้านสันตน์ม่วงใต้ พบว่า ส่วนใหญ่มีคะแนนระดับดีมาก คะแนนอยู่ที่ 13 คะแนนขึ้นไปจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 13.9 คะแนน สำหรับคณะกรรมการบ้านป่าสา ส่วนใหญ่มีคะแนนระดับดี คะแนนอยู่ที่ 9-12 คะแนน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 61.54 โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 10.38 คะแนน

โดยสรุปความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ของคณะกรรมการบ้านสันตน์ม่วงใต้ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.93 สูงกว่าคณะกรรมการบ้านป่าสา ที่มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 0.69 เป็นไปตามสมมุติฐานคณะกรรมการส่วนใหญ่ของกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่มออมทรัพย์ในระดับดีกว่าคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

การปฏิบัติงาน พบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบ้านสันตน์ม่วงใต้โดยรวมอยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 43.8 และเมื่อพิจารณารายละเอียดจะพบว่า มีระดับการพัฒนาดี ในเรื่องแผนการดำเนินงานของกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินกิจกรรมตามแผนธุรกิจ การประชุมใหญ่สามัญประจำปี และการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการเงินได้แก่ ทะเบียนคุมเงิน ตั้งจะสะสม ลูกหนี้ และดอกเบี้ยเงินกู้ สรุปการรับจ่ายเงินประจำวัน/เดือน ส่วนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบ้านป่าสา โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 39.1 และเมื่อพิจารณา รายละเอียดจะพบว่า มีระดับการพัฒนาดี ในเรื่องการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ทะเบียนข้อมูล

ของกลุ่ม ได้แก่ ทะเบียนสมาชิก ทะเบียนลูกหนี้ ทะเบียนครุภัณฑ์ การจัดทำเอกสารหลักฐานทางการเงิน ได้แก่ ทะเบียนค้ำเงิน สัจจะสะสม ลูกหนี้ และดอกเบี้ยเงินกู้ สรุปการรับจ่ายเงินประจำวัน/เดือน และการจัดสรรผลกำไรของกลุ่ม

โดยสรุปการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสันตันทันม่วงใต้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.8 สูงกว่าบ้านป่าสา ที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.1 เป็นไปตามสมมุติฐานคณะกรรมการส่วนใหญ่ของกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จมีการปฏิบัติงานในระดับมากกว่าคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

การบริหารงานคณะกรรมการบ้านสันตันทันม่วงใต้ มีการบริหารงานที่ดีกว่าคณะกรรมการบ้านป่าสา เนื่องจากในปี 2548- 49 บ้านสันตันทันม่วงใต้มีผลกำไรสุทธิมากกว่าบ้านป่าสา จำนวน 77,442.29 บาท และ 89,282.49 บาท สาเหตุเนื่องจากให้กู้วงเงินต่อรายสูงกว่าและกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงกว่า และกำหนดระยะเวลาในการชำระหนี้ที่นานกว่า และจ่ายเงินปันผลแก่สมาชิกจำนวนสูงถึงปีละร้อยละ 13 ต่อปีหรือร้อยละ 15 ต่อปี ทั้งที่มีจำนวนเงินสัจจะน้อยกว่า

โดยสรุป คณะกรรมการบ้านสันตันทันม่วงใต้ มีการบริหารงานที่ดีกว่าคณะกรรมการบ้านป่าสา เนื่องจากในปี 2548- 49 บ้านสันตันทันม่วงใต้มีผลกำไรสุทธิมากกว่าบ้านป่าสา จำนวน 77,442.29 บาท และ 89,282.49 บาท ตามลำดับ

ปัจจัยด้านผู้สนับสนุน ในการศึกษาครั้งนี้ มีผู้สนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มออมทรัพย์ 2 องค์กรคือสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอค้อยสะเกิดและอำเภอสารภี และธนาคารออมสิน สาขาสันกำแพงและสาขาสารภี ผลการศึกษาจากองค์กรที่สนับสนุนทั้ง 2 องค์กร พบว่า ไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มออมทรัพย์

ความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อกลุ่มออมทรัพย์ ในการศึกษาครั้งนี้ ได้พิจารณาใน 3 ประเด็น ประกอบด้วย ความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ และความต้องการเพิ่มเติมจากกลุ่มออมทรัพย์ ปัญหาอุปสรรคด้านการประกอบธุรกิจ ด้านคณะกรรมการ และด้านสมาชิก

สมาชิกบ้านสันตันทันม่วงใต้ พบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจมากที่สุดคือคณะกรรมการมีความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับสมาชิกบ้านป่าสา พบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ เป็นบริการที่ดีตรงไปตรงมาเต็มไปด้วยน้ำใจ และมีความเป็นกันเอง เอื้อเฟื้อแก่สมาชิก

สรุปสมาชิกบ้านสันตันทันม่วงใต้ มีความพึงพอใจต่อกลุ่มออมทรัพย์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 สูงกว่าสมาชิกบ้านป่าสา ที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 เป็นไปตามสมมุติฐานสมาชิก

ส่วนใหญ่ของกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ กลุ่มออมทรัพย์อยู่ในระดับมากกว่าสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ

ความต้องการเพิ่มเติมจากกลุ่มออมทรัพย์ พบว่า ทั้งสมาชิกบ้านสันตันม่วงใต้ และสมาชิก บ้านป่าสา มีความต้องการมากที่สุดในเรื่องเพิ่มเงินปันผลให้มากขึ้น แสดงว่าคณะกรรมการยังตอบสนองความต้องการจากสมาชิกไม่เพียงพอ และสมาชิกมีความต้องการน้อยที่สุดคือเรื่องเพิ่ม เงินฝากสัจจะ

สรุป สมาชิกบ้านสันตันม่วงใต้และบ้านป่าสา มีความต้องการเพิ่มเติมจากกลุ่มออมทรัพย์ คือเงินปันผลเพิ่มมากขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.62 และ 3.21 ตามลำดับ

ปัญหาและอุปสรรค

ด้านประกอบธุรกิจ พบว่า คณะกรรมการบ้านสันตันม่วงใต้ ไม่มีปัญหาด้านประกอบ ธุรกิจ ส่วนคณะกรรมการบ้านป่าสา มีระดับปัญหาน้อย

ด้านคณะกรรมการ พบว่า คณะกรรมการบ้านสันตันม่วงใต้และบ้านป่าสาไม่มีปัญหา

ด้านสมาชิก พบว่า คณะกรรมการบ้านสันตันม่วงใต้และบ้านป่าสา มีปัญหาด้านสมาชิก ไม่มีวินัยทางการเงิน ส่งเงินค่าหุ้น เงินสัจจะ และชำระหนี้ล่าช้า และกู้ยืมเงินไปใช้จ่ายไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์ที่ขอกู้ หรือนำเงินไปใช้ฟุ่มเฟือยทำให้หนี้สินครัวเรือนเพิ่มขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาที่สรุปข้างต้น ในด้านปัจจัยสมาชิกจำเป็นต้องทำอย่างไรที่ให้มีสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์ จำนวนเงินฝากสัจจะ การกู้เงิน การค้าประกัน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ การมีส่วนร่วมคัดเลือกคณะกรรมการ และลงมติให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่ง กำหนดแผนงาน ประจำปี การตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ การเสนอความคิดเห็นปัญหาและแนวทาง แก้ไข เพื่อให้เกิดมีความต้องการใช้บริการ เกิดความรู้สึกร่วมกัน เห็นอกเห็นใจกัน เป็นบุญเจ นนำไปสู่ความไว้วางใจ อันที่จะทำให้สมาชิกรู้สึกมีความเป็นเจ้าของซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ สำคัญยิ่งของการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์

2. ด้านคณะกรรมการจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ และสามารถ ประชาสัมพันธ์ให้แก่สมาชิกได้ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเสียสละในการปฏิบัติงานให้กับ ส่วนรวม จะต้องเข้าใจในการบริหารจัดการงานและคน เช่น มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้สินเชื่อ

ไม่ก่อเกิดความเสียหายแก่ผู้ฝากเงิน การกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้พอเหมาะต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมในระบบ เพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่มีกำไรพอสมควรแก่สมาชิกนำไปสู่สวัสดิการของสมาชิกที่ดีขึ้น ควรแสวงหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่สมาชิกให้มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น กู้เงินแล้วสามารถนำเงินมาคืนแก่กลุ่มออมทรัพย์ ทำให้เกิดความมั่นคงแก่กลุ่มประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ในการฝาก เงินกู้และหลักประกัน โดยดำเนินงานในวงกว้างขึ้น โดยแจ้งผลการเก็บเงินฝากและเงินให้สินเชื่อแก่สมาชิกทุกเดือนหรือแจ้งความคืบหน้าของแผนงานให้สมาชิกทราบเป็นครั้งคราว เพื่อความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิก และกลุ่มสามารถช่วยเหลือสมาชิกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. ด้านหน่วยงานสนับสนุนจะต้องส่งเสริมการให้แนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารเงิน การบริหารกลุ่ม การจัดทำบัญชีที่ถูกต้องอย่างง่าย คู่มือกลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบผลสำเร็จ ออกเยี่ยมเยียนกลุ่มออมทรัพย์บ่อยครั้ง เพื่อให้คำปรึกษาในการแก้ปัญหาแก่กลุ่มออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ นอกจากการรายงานจำนวนเงินสัจจะเงินให้กู้และเงินฝากธนาคาร โดยการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมด้านธุรกิจ เช่น ร้านค้าชุมชน ยุ้งฉาง ปิ๋มน้ำมัน โรงสีข้าว กิจกรรมด้านสวัสดิการชุมชน เช่น ธนาคารข้าว ฅาปนกิจสงเคราะห์ ประกันชีวิต ประกันสุขภาพ และกิจกรรมด้านการพัฒนาสมาชิกเข้ารับการอบรมสัมมนา ร่วมจัดเวทีประชาคมระดับหมู่บ้าน สัมมนาสมาชิกและการศึกษาดูงาน